

Секція: **ОБЛАДНАННЯ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ**

Керівники: доц. **О. Закалов**, проф. **Т. Вітенько**

Секретар: доц. **О. Лясота**

УДК 642.5.024.3

О. Закалов

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗА ВИДОМ ТРАНСПОРТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ І ЗОВНІШНІМИ ВАНТАЖНИМИ ПОТОКАМИ

Аналіз сучасного стану транспортних зв'язків і технічних засобів для виконання завантажувально-розвантажувальних, транспортних і складських робіт дозволяє виявляти великі резерви підвищення продуктивності праці на підприємствах харчової промисловості, а також у суміжних галузях сільського господарства, на транспорті й у торгівлі.

Існує два напрямки комплексної механізації завантажувально-розвантажувальних, транспортних і складських робіт, на яких базуються всі створювані сучасні комплекси: це безтарні перевезення сипких, і рідких вантажів та укрупнення дрібноштучних вантажів у такі транспортні одиниці (пакели, контейнери тощо), які дозволяють успішно застосовувати спеціальне підйомно-транспортне устаткування. З'являється необхідність розгляду системи постачальник–транспорт–споживач як єдиного цілого. Тобто, для кожного з її учасників впровадження транспортного процесу окремо або практично неможливо (безтарні перевезення), або малоефективне, наприклад, пакування вантажів тільки всередині підприємств.

Науково-обґрунтовані пропозиції в таких умовах можна знайти із застосуванням методу системного аналізу, суть якого полягає в розгляданні процесів не окремо на кожному етапі, а на всьому транспортному процесі як єдиному цілому в даній системі.

Промислові підприємства необхідно розглядати з їх зв'язками як всередині галузі, так і з підприємствами інших галузей харчової промисловості, системою заготівель, постачальниками і споживачами. Схема такої системи зображена на рис. 1.

Можна виокремити три групи зв'язків: перша – зв'язки підприємств різних рівнів всередині однієї галузі промисловості, наприклад, цукробурякові й цукрорафінадні заводи, млини і бази реалізації та ін.

Перевезення за цим видом зв'язків до останнього часу планували через гуртову торгівлю; друга група – зв'язки підприємств різних галузей харчової промисловості між собою, наприклад, цукрової з кондитерською, хлібопекарською та ін., що також регламентуються гуртовою торгівлею. Третя група – зв'язків підприємств харчової промисловості з іншими галузями, заготівельними організаціями, сільським господарством, постачальниками тари, гуртовою і роздрібною торгівлею.

Особливо важливими є зв'язки промислових підприємств, розташованих у великих містах, з магазинами роздрібною торгівлі в тих же містах. Ці зв'язки здійснюються в основному безпосередньо, є досить жорсткими і вимагають ретельного системного вивчення для виявлення наявних тут резервів продуктивності праці та чисельності працюючих, зайнятих на завантажувально-розвантажувальних, транспортних роботах.

Для виконання резервів підвищення продуктивності праці на завантажувально-розвантажувальних, транспортних роботах при впровадженні безтарних і пакетно-контейнерних перевезень потрібні нові, складніші системні методи дослідження. Однак ускладнюються не тільки методи дослідження, але ще важче стає вибрати спосіб механізації і впровадити його у виробництво. Це зумовлено тим, що обраний спосіб повинен бути прийнятним одночасно в різних системах, різних галузях харчової промисловості, сільському господарстві, транспорті, гуртовій і роздрібній торгівлі, у тому числі приватній з невеликим товарообігом.